

Iktatószám: 995-56/2022

Ügyintéző:

Tárgy: felügyeleti intézkedések és bírság alkalmazása az OTP Bank Nyrt.-vel szemben

H-JÉ-I-B-256/2022. számú határozat

Az **OTP Bank Nyrt.-nél** (székhely: 1051 Budapest, Nádor utca 16.) (**Bank**) lefolytatott, a Bank és az összevont alapú felügyelet alá tartozó egyes leányvállalatai, az OTP Jelzálogbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1051 Budapest, Nádor utca 21.) (**Jelzálogbank**), az OTP Faktoring Követeléskezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1066 Budapest, Mozsár utca 8.) (**Faktoring**), az OTP Lakástakarékpénztár Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1051 Budapest, Nádor utca 21.) (**Lakástakarék**), az OTP Ingatlanlízing Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1012 Budapest, Vérmező út 4.) (**Ingatlanlízing**) és a Merkantil Váltó és Vagyonbefektető Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1051 Budapest, József Attila utca 8.) (**Merkantil Bank**) (utóbbiak együtt **Leányvállalatok**, Bank és Leányvállalatok együtt **Bankcsoport**) tekintetében összevont alapú felügyeleti ellenőrzést is magában foglaló ellenőrzési eljárás során a Magyar Nemzeti Bank (székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 55., telephely: 1122 Budapest, Krisztina körút 6.) (**MNB**) a következő

h a t á r o z a t o t

hozza.

- I. Az MNB kötelezi a Bankot, hogy a pénzügyi szolgáltatási tevékenysége végzésének maradéktalan jogszabályi megfelelése érdekében az alábbi felügyeleti intézkedéseknek tegyen eleget.
 1. A vállalatirányítás területén legkésőbb 2022. december 31. napjáig teljesítse és azt követően folyamatosan biztosítsa az alábbiakat:
 - 1.1. A kiszervezésre vonatkozó bejelentési kötelezettségének mindenkor a jogszabályban meghatározottak szerint tegyen eleget, a bejelentés folyamatát rögzítse szabályzataiban, továbbá vezessen naprakész nyilvántartást a kiszervezési szerződésekről és dokumentálja a bejelentés megtörténtét.
 - 1.2. A kiszervezési tevékenységek kapcsán teljeskörűen feleljen meg a belső ellenőrzés általi vizsgálatok jogszabály szerinti elvárásainak, továbbá vezessen be kontrollt annak érdekében, hogy a szerződések üzletszabályzatban történő feltüntetése naprakész legyen, biztosítva ezzel a belső ellenőrzés általi évenkénti ellenőrzések megvalósíthatóságát.
 - 1.3. A külföldi leánybankok esetében biztosítsa a külföldi felügyeleti szervek által tett megállapítások rendszertámogatott nyomonkövethetőségét, a kockázatokkal arányos mértékben és rendszeres időközönként (lehetőleg évente) végezzen olyan, a teljes bankcsoportot lefedő ellenőrzést, amely vagy az adatminőség megfelelőségére vagy a CRR¹ szabályoknak való megfelelésre irányul, továbbá az ellenőrzési feladatok hatékony ellátása érdekében mindenkor biztosítsa a feladat elvégzéséhez szükséges erőforrásokat.
 - 1.4. A csalási kockázatok kezelésével összefüggésben dolgozza át a szervezeti kereteket, határozzon meg egységes alapelveket, teremtsen meg a szabályzatok közötti konzisztenciát, definiáljon egyértelmű feladat- és hatásköröket a folyamatban részt vevő szervezeti egységek között, továbbá valósítson meg egységes és komplex szemléletű csalásmegelőzést, továbbá biztosítsa az egyes szervezeti egységek közötti folyamatos és hatékony kommunikációt.
 - 1.5. A vállalati hitelezés során a hitelkérelem befogadása és a folyósítás utáni szakasza, valamint a lakossági/vállalati hitelezés behajtási szakasza kapcsán alakítsa ki a felmerülő visszaélések feltárását, kezelését célzó eljárásrendet, amely többek között tartalmazza a csalásgyanús események detektálására szolgáló szempontrendszereket, valamint a detektált esetek továbbításának formáját a kivizsgáló terület részére, továbbá az azonosított csalásgyanús események vonatkozásában gondoskodjon a megfelelő információáramlásról és kontrollálja azok teljeskörűségét.

¹ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2013. június 26-i 575/2013/EU RENDELETE a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (**CRR**)

- 1.6. Alakítsa ki a csalásnyűv eseműnyek nyilvűntartási rendszerűt, amely egyűrtelműen beazonosítható módon ̇s teljeskűrűen tartalmazza a visszaelűésekhez kapcsolódó eseműnyeket, adatokat, megfelelűen ṫmogatja a jelentűskűsítűt, elemzűsűket ̇s a kockázati tendenciák azonosítűsűt, tovűbbá hozza ̇sszhangba szabűlyzatait a gyakorlatban felmerűlű jelentűstűteli feladatokkal, elvűrűsokkal.
2. A hitelkockázatok területűn legkűsűbb 2022. december 31. napjűg teljesítűs ̇s azt kűvetűen folyamatosan biztosítsa az alűbbiakat:
 - 2.1. A nagykockázatvűllalások számítására vonatkozű CRR műdosítűs vűltozűsait vezesse át belsű szabűlyozási rendszerűn.
 - 2.2. Szűntesse meg az űgyfűlcsopotkűpűzésre vonatkozű szabűlyzataiban az alanyi hatűly tekintetűben feltűrt ellentmondásokat, tovűbbá egűsűgesen hatűrizza meg ̇s alkalmazza azon kockázatvűllalási fogalmat, mely rűszletesen kítűr – az űgyfűlcsopot kűpűzés szempontjűbűl relevűns jogszabűlyi ̇s egűb szabűlyozási eszkűzűkben meghatűrozott – kockázatvűllalási tűpusok teljes kűrűre.
 - 2.3. Hazai ̇s nemzetkűzi bankcsoporti szinten mindenkor feleljen meg a vonatkozű jogszabűly szerinti nemteljesítűs definíciójűnak.
 - 2.4. A default eseműny azonosítűs kapcsűn mindenkor a vonatkozű MNB rendelet elűírűsainak megfelelűen járjon el.
3. A felűgyeleti adatszűgűltatűs teljesítűs kűrűben legkűsűbb 2022. december 31. napjűg, azt kűvetűen folyamatosan biztosítsa az alűbbiakat:
 - 3.1. A HITREG adatszűgűltatűs sorűn mindenkor feleljen meg a vonatkozű adatszűgűltatűs rendelet elűírűsainak ̇s javítsa a hibákat a jelen hatűrozat indokolűsűban foglaltaknak megfelelűen.
 - 3.2. A 20AA jelentűs tűblűk kítűltűsű sorűn mindenkor feleljen meg a vonatkozű MNB rendeletben foglaltaknak ̇s javítsa a jelen hatűrozat indokolűsűban foglalt hiűnyossűgokat.
 - 3.3. A 20AC jelentűs tűblűk kítűltűsűsorűn mindenkor feleljen meg a vonatkozű adatszűgűltatűs rendeletnek, javítsa a jelen hatűrozat indokolűsűban foglalt hiűnyossűgokat, tovűbbá alakítson ki kontroll pontokat az elűírűsok betartűsa ̇rdekűben.
 - 3.4. A projekthitel álloműnyokra vonatkozű adatszűgűltatűs megfelelűsűge ̇rdekűben műdosítsa szabűlyozűsűt ̇s folyamatait annak ̇rdekűben, hogy a 7F adatszűgűltatűs tűbla kítűltűsű, az űgyletek projektmegjelűlűsű minden esetben a hatűlyos jogszabűlyi elűírűsok, valamint belsű szabűlyozűsban elűűrtak szerint tűrtűnjen.
4. A tűkemegfelelűs ̇s az ̇rtűkvesztűskűpűzés területűn legkűsűbb 2022. december 31. napjűg, azt kűvetűen folyamatosan biztosítsa az alűbbiakat:
 - 4.1. a) alkalmazza a lifetime PD-t, mint Stage 2 trigger, vagy mutassa be, hogy a jelenlegi műdszertana nem kűlűnbűzik jelentűsen egy lifetime PD alapű műdszertantűl, vagy elemzűsűkkel alűtűmasztva indokolja meg, hogy miűrt nem cűlszerű a lifetime PD alapű műdszertan alkalmazűsa;
b) az ̇rtűkelűsi szabűlyzatban rűgzítűs az egűes portfűliűk esetűben az IFRS 9 műdszertanok bevezetűsűnek űtemezűsűt, tovűbbá gondoskodjon az egűes műdszertani vűltozűsokhoz kapcsolódó űtemezűsű naprakűsűsűgűrűl;
c) jelenlegi műdszertanűban is alkalmazza a PD romlűst, mint SICR trigger a kilences minűsítűsi kategűriűban.
 - 4.2. A COREP tűblűk kítűltűsű kapcsűn folyamatosan biztosítsa a jogszabűlynak megfelelű, pontos ̇s megbűzűható felűgyeleti adatszűgűltatűs teljesítűsűt.
 - 4.3. Folyamatba ̇pűtűt kontrollokkal biztosítsa, hogy a prudenciűlis konszolidűciűs kűr feltűntetűs a felűgyeleti jelentűsűkben konzisztens műdon tűrtűnjen.
 - 4.4. Egűedi ̇s csoportszintűn is vizsgálja felűl a kűszszektorbeli intűzműnyek esetűben a 0%-os kockázati sűlyozűs alkalmazhatűsűgűt azon esetekben, ahol a partner nem szerepel az EBA² által kiadott listűn.
 - 4.5. Egűedi ̇s csoportszintűn is vizsgálja felűl az állami garanciűk esetűben a 0%-os kockázati sűlyozűs alkalmazhatűsűgűt azon esetekben, ahol a kítűttsűg devizaneme eltűr a hitelfellevű hazai pűnzmeműben denominűlt garancia pűnzmeműtűl.
 - 4.6. Az űgyfűlsűgmentűciű sorűn minden esetben tartsa be a kockázatműrsűklűs helyettesítű hatűsűra vonatkozű szabűlyait, ̇s az eredeti kítűttsűget a kockázatműrsűklűs elűtti partnerhez rendelt kítűttsűgi osztűlyban mutassa be.
 - 4.7. Vizsgálja meg, hogy a spekulűtiv ingatlanfinanszírozűs szabűlyzatok kűzűtti eltűrű definíciűja indokolt-e ̇s az ebbűl eredű eltűrűsűket sűksűsűg eseten szűntesse meg.

² European Banking Authority (Eurűpai Bankhatűsűg)

5. Az informatika és információbiztonság területén legkésőbb 2023. március 31. napjáig – kivéve az 5.6.b) pontban írtakat, amelynek teljesítési határideje 2023. január 31. napja – teljesítse és azt követően folyamatosan biztosítsa az alábbiakat:
 - 5.1. Mindenkor gondoskodjon az egyes munkakörök betöltéséhez szükséges informatikai ismeretek belső szabályzatban történő meghatározásáról.
 - 5.2. Belső szabályzatban határozza meg a katalógus alapján történő informatikai változtatások kezelését és a tűzfalszabályok jóváhagyása kapcsán biztosítsa a szabályozás és a gyakorlat összhangját a vonatkozó MNB ajánlás figyelembevételével.
 - 5.3. Alakítsa ki a konfigurációs nyilvántartásának automatizált töltését és aktualizálását, adattartalmát tegye teljessé és naprakésszé, szoftver és licenc nyilvántartását tegye teljes körűvé, valamint szoftverlicenceinek ellenőrzését úgy alakítsa ki, hogy az ellenőrzés elvégzését és annak teljeskörűségét igazolni tudja, továbbá tegye teljes körűvé a szoftverellenőrzéshez használt, engedélyezett vagy tiltott programok listáját, és ez alapján végezzen minden eszközre kiterjedő szoftverellenőrzést.
 - 5.4. Gondoskodjon a gyártói támogatással már nem rendelkező szoftverek és eszközök frissítéséről vagy cseréjéről, telepítse az aktuális biztonsági frissítéseket, tartsa be a szabályozási környezetében előírtakat és rendszeres időközönként telepítse a biztonsági javító csomagokat, továbbá az Információbiztonsági felelős (IBF) rendszeresen végezzen sérülékenységvizsgálatot az összes üzemeltetett kiszolgálón és eltérés esetén dokumentált módon jelezze az üzemeltetők felé.
 - 5.5. A biztonsági kockázattal arányos módon biztosítsa a rendszerek szabályozott, ellenőrizhető és rendszeresen ellenőrzött felhasználói adminisztrációját, továbbá erősítse a jogosultság felülvizsgálati folyamatát.
 - 5.6. a) Készítse el kritikus informatikai rendszereinek teljeskörű katasztrófaelhárítási (Disaster Recovery – DR) terveit, melyek végrehajthatóságát tesztekkel ellenőrizze, szabályozásában pontosítsa a 0 óra közeli RPO (Recovery Time Objective) definícióját, majd dokumentált formában ellenőrizze rendszereiben ennek teljesülését, a kritikus rendszerek esetében tesztekkel is alátámasztva.
b) A jelen határozat indokolásában nevesített akcióterv alapján végezze el az akciótervben meghatározott négy szolgáltatás alapú csoportos katasztrófaelhárítási terv tesztjét (pénzforgalom, értékpapír, monitoring, infrastruktúra).
6. A betétbiztosítás és betétnyilvántartás területén legkésőbb 2022. december 31. napjáig teljesítse és azt követően folyamatosan biztosítsa az alábbiakat:
 - 6.1. a) Az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) megfelelő információellátása érdekében, Konszolidált Biztosított Betétállományát (KBB adatállomány) az „Országos Betétbiztosítási Alap Konszolidált betétadat rekordszerkezetének leírása és kitöltési útmutatója” elnevezésű dokumentumban (KBB Leírás) meghatározott adatszerkezetben és adattartalommal készítse el;
b) gondoskodjon arról, hogy a devizabetétek a jogszabályi rendelkezésben meghatározott devizaárfolyamon kerüljenek átszámításra;
c) a hatályos KBB Leírásnak megfelelően gondoskodjon arról, hogy az egyes azonosító adatok egyediek legyenek;
d) biztosítsa, hogy a KBB adatállományban az ügyfelek egyedisége a jogszabályi előírásoknak megfelelő legyen;
e) gondoskodjon arról, hogy az ügyfelek típusát mindenkor a hatályos KBB Leírásnak megfelelően állapítsa meg;
f) a KBB adatállományban csak OBA által biztosított betéteket szerepeltessen, nem névre szóló betéteket ne tüntessen fel;
g) tegye meg a szükséges és dokumentált intézkedéseket a KBB ügyfélfájlból hiányzó azonosító adatok pótlása, illetve a nem megfelelő adatok javítása érdekében;
h) vizsgálja felül és módosítsa a Start-számla nyilvántartását;
i) vizsgálja felül és javítsa a betétaazonosító adatok megjelenítését a KBB adatállományban;
j) vizsgálja felül és szükség esetén módosítsa a biztosítási jogcímek alkalmazását, ennek megfelelően a kártalanítási értékhatár képzését;
k) vizsgálja meg a kártalanítási kötelezettség és a konszolidált összeg számítására használt algoritmusát.
 - 6.2. A betétnyilvántartó rendszer KBB adatállománnyal való összhangja érdekében gondoskodjon arról, hogy a betétek, illetve betétesek adatai tekintetében a KBB adatállomány csak a biztosított betétek vonatkozásában a Bank nyilvántartásában megtalálható adatokat tartalmazza.

- 6.3. Az ügyfelek betétbiztosításra vonatkozó tájékoztatása során
- a) mindenkor a hatályos jogszabállyal összhangban álló betétbiztosításra vonatkozó tájékoztatást nyújtson ügyfeleinek;
 - b) hirdetményeiben a vonatkozó jogszabály rendelkezése alapján az OBA által előírtaknak megfelelően tüntesse fel az OBA fogyasztóvédelmi emblémáját.
- II.
1. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében előírja a Bank számára, hogy a határozat rendelkező részének I. pontjában foglalt kötelezettségekkel kapcsolatos intézkedések teljes körű végrehajtásának ellenőrzéséről készített – az igazgatóság által megtárgyalt és a felügyelőbizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentéseit és az intézkedések végrehajtását alátámasztó dokumentumokat
 - a) a 2022. december 31. napjáig teljesítendő intézkedések esetén 2023. február 28. napjáig
 - b) a 2023. január 31. napjáig teljesítendő intézkedések esetén 2023. március 31. napjáig
 - c) a 2023. március 31. napjáig teljesítendő intézkedések esetén 2023. május 31. napjáigküldje meg az MNB részére.
 2. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében előírja a Bank számára, hogy az informatika és információbiztonság körében a jelen határozat I.5. pontjához kapcsolódóan feltárt hiányosságok kiküszöbölésének folyamatos figyelemmel kísérése érdekében
 - a) készítsen részletes ütemtervet
 - a határozat I.5.4. pontja tekintetében a gyártói támogatással már nem rendelkező szoftvereinek kivezetésére, továbbá
 - a határozat I.5.5. pontja tekintetében a 4-es 5-ös kockázati besorolású alkalmazások bekötésére, az alkalmazni kívánt rendszer vonatkozásában, és az ütemterveket 2022. november 30. napjáig küldje meg az MNB részére.
 - b) készítsen részletes ütemtervet a határozat indokolásában nevesített akciótervben a gépterem átkapcsolása kapcsán megfogalmazott cél elérése érdekében 2023-ra, valamint magasszintű tervet 2024-re és 2025-re vonatkozóan és azt 2023. január 31. napjáig küldje meg az MNB részére.
- III. Az MNB kötelezi a Bankot a határozat rendelkező részének I. pontjában foglaltak alapjául szolgáló és a határozat indokolásában megállapított jogszabálysértések miatt – az I.2.1. pont kivételével – összesen 55.000.000,-Ft, azaz Ötvenötmillió forint összegű felügyeleti bírság megfizetésére.

Az MNB felhívja a Bank figyelmét, hogy amennyiben a határozatban előírt kötelezettségeknek nem, vagy nem teljeskörűen, illetve késedelmesen tesz eleget, az MNB-nek jogszabályban biztosított további felügyeleti intézkedések alkalmazására, illetve bírság kiszabására van lehetősége.

Az MNB eljárása során eljárási költség nem merült fel.

A kiszabott bírságot a kiszabásáról hozott határozat véglegessé válásától számított harminc napon belül kell az MNB 19017004-01678000-30900002 számú számlájára befizetni a határozat számának feltüntetésével és „felügyeleti bírság” megjelöléssel. A bírság önkéntes befizetésének elmaradása esetén a közigazgatási végrehajtás szabályai kerülnek alkalmazásra. A bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámítására kerül sor, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótléket az MNB hivatkozott számú számlájára kell befizetni a határozat számának feltüntetésével és „késedelmi pótlék” megjelöléssel. Az MNB véglegessé vált döntésében kiszabott és meg nem fizetett bírságot, valamint a meg nem fizetett vagy késedelmesen megfizetett bírság miatt felszámított késedelmi pótléket az állami adóhatóság adók módjára hajtja be.

A határozat ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye, ugyanakkor az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a közléstől számított harminc napon belül jogszabálysértésre hivatkozással a határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási pert indíthat a Fővárosi Törvényszék előtt. A perben a jogi képviselő kötelező. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszéknek címezve az MNB űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatása igénybevételével kell benyújtani. (Az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás elérhetősége: <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/hatarozatok-es-vegzesek-keresese>). A kereset benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban azonnali jogvédelmet kérhet. A bíróság a pert főszabály szerint tárgyaláson kívül bírálja el. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

Budapest, 2022. szeptember 15.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró Pénzügyi Stabilitási Tanács

ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT